

ROMÂNIA
ACADEMIA DE ȘTIINȚE MEDICALE

IN MEMORIAM

Dr. Ștefan DUȚU

11 decembrie 1924 – 2 iunie 2012

Pe 2 iulie 2012 s-a stins din viață Domnul Academician Dr. Ștefan Duțu, un reprezentant demn al unei generații de aur a pneumologiei românești. A fost absolvent al Liceului “Sf. Iosif” din București în 1942. Concomitent, sub îndrumarea părinților săi, a îmbinat studiile liceale cu cursurile de cultură general urmate la Institut de France și la Instituto di Cultura Italiana din București. A absolvit Facultatea de Medicină din București în 1948 și a parcurs primele etape ale formării profesionale în marile clinici universitare din capitală, în urma promovării concursurilor de externat și internat. În această perioadă a venit în contact cu teoria și practica cercetării științifice medicale prin stagiul de 4 ani efectuat în Laboratorul de Anatomie Patologică al Prof. C. Vasilescu de la Institutul de Biologie al Academiei de Medicină, sub direcția Prof. dr. D. Danielopolu. Primele colaborări la lucrările științifice și teza de doctorat în medicină (1949) datează din această perioadă. A avut șansa să-și continue instrucția medicală în cadrul unor stagii clinice pe lângă profesorii N. Gh. Lupu și Marius Nasta. După stagiul de secundariat și de preparator la catedra de Ftiziologie a facultății, a ocupat prin concurs postul de cercetător științific în Institutul de Ftiziologie. În această calitate a înființat, a organizat și coordonat primul Serviciu de Fiziopatologie Respiratorie din țară. Cariera profesională a urmat un curs ascendent, ocupând poziția de cercetător științific principal gr. III până în 1989, apoi de cercetător științific principal gr. II din 1989, iar din 1991, de cercetător științific gr. I (toate obținute prin concurs).

A fost medic primar gr. II în specialitatea Explorări funcționale și doctor în științe medicale din 1967. A fost bursier la Institutul C. Forlanini (Roma) și la INSERM – Hospital “St. Antoine” Service de Pneumologie – Paris (1967). În cei peste 40 de ani de la înființarea Serviciului de Fiziopatologie Respiratorie a reușit să îmbine cu succes activitatea didactică, de asistență medicală și de îndrumare tehnică. Activitatea de cercetare științifică a dr. Ștefan Duțu a avut un rol preponderant în introducerea conceptului de fiziopatologie respiratorie în activitatea clinică a medicilor pneumoftiziologi de la noi din țară. Metodele obiective de explorare a funcției respiratorii a plămânului pe care le-a introdus și dezvoltat au contribuit la o mai bună cunoaștere a mecanismelor de producere a unor boli pulmonare, precum bronșita obstructivă cronică, BPOC, astmul bronșic, pneumopatiile interstițiale și, de aici:

- ameliorarea diagnosticului acestor afecțiuni;
- urmărirea evoluției bolilor bronhopulmonare cronice;
- evaluarea efectelor imediate și de lungă durată ale unor medicamente (bronhodilatatoare, cortizonice, etc.);
- aprecierea capacității funcționale în vederea evaluării obiective a capacității de muncă;

ROMÂNIA ACADEMIA DE ȘTIINȚE MEDICALE

- evaluarea riscului funcțional al unor intervenții chirurgicale toraco-pulmonare;
- elaborarea de programe de explorare funcțională pulmonară, aplicabile în diferite condiții clinice și în condiții de dotare diferite.

Cunoașterea sindromului de obstrucție a căilor aerifere distale, clasificarea funcțională a BPOC, stadializarea funcțională și radiologică a sarcoidozei (Viena, 1985), studiile privind modificarea elasticității pulmonare în bronhopneumopatiile cornice (prezentată la Nancy-Franța, 1970) se află printre contribuțiile originale ale dr.Șt.Duțu la nosologia pulmonară. Activitatea de cercetare științifică s-a concretizat în peste 250 de lucrări publicate în țară și în străinătate, patru volume (unic autor sau cu o colaborare), 18 capitole scrise în alte 15 volume. Monografia **“Sindromul de obstrucție a căilor aeriene”, Editura Medicală, București, 1977**, a fost distinsă în același an cu Premiul “G.Marinescu” al Academiei Române.

Ca urmare a acestei activități, dr.Șt.Duțu a fost cooptat în comitetul de conducere al Societății de Pneumoftiziologie și în comitetul de redacție al revistei “Pneumoftiziologie”.

A fost membru și cenzor în comitetul de redacție al revistei “Bulletin de physiopathologie respiratoire” (Nancy). Printre aparițiile de marcă din literatură științifică românească menționăm cele trei volume:

- **“Fiziologia și fiziopatologia respirației”, Ștefan Duțu, I.Teodorescu Exarcu, 1979, Editura Medicală, București**
- **“Ghidul de investigații funcționale respiratorii”, Șt.Duțu, Zoica Jienescu, 1984, Editura Medicală, București**
- **“Explorarea Funcțională Pulmonară”, sub redacția Șt.Duțu, 1997, Editura Medicală, București**

Activitatea în lumea internațională a pneumologiei a fost de asemenea remarcabilă. A fost membru fondator și apoi membru în Consiliul de conducere al Societății Europene de Fiziopatologie Respiratorie, iar după fuzionarea cu Societatea de Bronhopneumologie, în Consiliul Societății Europene de Patologie Respiratorie (Paris), membru al Comitetului Tehnic al Asociației Internaționale “C.Forlanini” (Roma), consilier temporar al OMS pentru problem de nomenclatură și definiții (1974). În 1990 a fost ales membru titular al Academiei de Științe Medicale. A participat la un mare număr de congrese în țară și străinătate, unde a prezentat rapoarte și comunicări pe teme de fiziopatologie respiratorie aplicată la clinica pneumologică, de epidemiologie a bolilor pulmonare, de farmacologie clinică, la unele dintre aceste reuniuni fiind desemnat președinte de secție (Sheffield, Nancy, Bruxelles). “Epidemiologia asmului bronșic și a bronșitei cornice (simple și obstructive)”, “Tratamentul asmului bronșic”, “Evoluția tabloului funcțional pulmonar în pneumopatiile interstițiale sub terapia cortizonică” au constituit obiectul posterelor prezentate la congresele anuale ale Societății de Fiziologie Respiratorie (1966-1990) și ale ERS (1991-2000) și ale Societății de Pneumoftiziologie, începând cu anul 1955.

Activitatea didactică a dr.Șt.Duțu a cuprins peste 30 de ani, fiind materializată în cursuri de fiziopatologie respiratorie aplicate la bolile și sindroamele bronhopulmonare, de terapie funcțională bronhopulmonară, de criterii funcționale de diagnostic în pneumologie combinate și cu lucrări practice de explorare funcțională pulmonară (tehnici, interpretare de rezultate) pentru medici secundari (rezidenți) de pneumoftiziologie și alte specialități.

ROMÂNIA ACADEMIA DE ȘTIINȚE MEDICALE

Activitatea de asistență medicală poate fi dedusă cu ușurință din cele câteva cifre: peste 107.000 de pacienți examinați în serviciu. Munca de ani și ani s-a materializat în moștenirea lăsată generațiilor care au urmat. Astfel, activitatea de îndrumare tehnică a permis ca o mare parte a celor pe care astăzi îi găsiți în diferite servicii efectuând explorări funcționale pulmonare în țară (medici și asistente) să poarte marca “școala Duțu”, fiind instruiți sub directa supravechere a maestrului, care a elaborate norme de aplicare a calității investigațiilor funcționale pulmonare pentru uzul explorațiștilor din rețea.

Domnul Academician Ștefan Duțu a adus o contribuție decisivă la orientarea modernă, funcțională, a pneumologiei autohtone, într-o perioadă când fiziologia prima și când pneumologia cu greu își găsea drumul spre afirmare. A fost o prezență activă, lucidă și la vârsta de 87 de ani; va dăinui veșnic în memoria celor care l-au iubit pentru modestia, dăruirea și sfaturile pe care le-a dat tuturor celor care l-au cunoscut.

Fl.Mihălțan
Institutul de Pneumologie ”Marius Nasta” București